

Julkaistavissa 14.9.2004 klo 13.00

Lisätietoja antavat: Ympäristöministeriö / Markku Nurmi (09) 1603 9440, Tilastokeskus / Jukka Hoffrén (09) 1734 3351

Ympäristönsuojeluun ensi vuonna lähes miljardi euroa

Valtion menoista käytetään vuonna 2005 suoraan ympäristönsuojeluun 934 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 prosenttia talousarvioesityksen loppusummasta. Vuonna 2004 ympäristömenot ovat arviolta 932 miljoonaa euroa ja 2,5 prosenttia valtion talousarvion loppusummasta. Valtion lisäksi esimerkiksi kunta-ala käytti vuonna 2003 ympäristömenoihin 646 miljoonaa euroa ja teollisuus uusimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella vuonna 1999 yhteensä 498 miljoonaa euroa.

Suomen ympäristön ongelmana ovat vuosikymmenten aikana kertyneet vanhat päästöt ja luonnonvarojen runsas kulutus. Lisäksi useiden päästöjen väheneminen on viime vuosien aikana pysähtynyt ja päästöjen määrä on jälleen kääntynyt kasvuun. Kotimaasta peräisin olevien päästöjen vähentäminen tai pitäminen nykytasolla vaatiikin toimia tulevaisuudessa. Erityisesti luonnonvarojen käytön, liikenteen ja energian kokonaiskulutuksen kasvusta aiheutuu haittaa ympäristölle. Typpipäästöjen, vesien hajakuormituksen sekä alailmakehän otsonia lisäävien päästöjen vähentäminen edellyttää lisätoimia.

Toisaalta Suomessa on kestävä kehityksen tavoitteet otettu ympäristönsuojelussa hyvin huomioon. Tämän totesi tammikuussa 2002 World Economic Forum, jonka ympäristön kestävyysindeksi -vertailussa (Environmental Sustainability Index, ESI) Suomi oli edennyttä parhaiten kohti kestävä kehitystä.

Muun muassa nämä tiedot käyvät ilmi tänään julkistetusta Luonnonvarat ja ympäristö 2004 -katsauksesta, johon on koottu Suomen ympäristön tilaa ja taloutta koskeva uusin tieto. Katsauksessa tarkastellaan kansantalouden eri alojen kehitystä ympäristönäkökulmasta. Tavoitteena on tarjota ajantasaista tietoa helposti ympäristöalan päättäjien, tiedotusvälineiden sekä muiden alasta kiinnostuneiden käyttöön.

Maatalouden ympäristötukea lisätään

Ympäristömenoihin käytetyt rahat ovat pysyneet ennallaan useissa ympäristömenoerissä (taulukko 1). Huomattavimpia muutoksia edellisvuoteen verrattuna on, että ympäristönsuojelun rahoitus pienenee vuoden 2005 talousarviossa 22 miljoonalla eurolla 37 miljoonaan euroon. Sen sijaan maatalouden ympäristötukea esitetään valtion talousarvioesityksessä nostettavaksi tämänvuotisesta 10 miljoonalla eurolla 322 miljoonaan euroon. Tästä puolet tulee rahoituksena EU:lta.

Luonnonsuojeluun osoitetaan talousarviossa 86 miljoonaa euroa, mikä on 17 miljoonaa euroa enemmän kuin tänä vuonna. Lähialueyhteistyön puitteissa ympäristönsuojeluun käytettävä summa pienenee 8 miljoonalla eurolla 2 miljoonaan euroon. Syynä on Baltian maiden ja Puolan liittyminen EU:hun toukokuussa 2004, jolloin lähialueyhteistyön piiriin jäi enää Venäjä.

Taulukko 1. Valtion ympäristönsuojelumenojen kehitys vuosina 2001-2005

Valtion ympäristömenoja, miljoonaa euroa

	2001	2002	2003	2004 ¹	2005 ²
Ympäristöhallinto	98	102	110	112	114
Kehitysyhteistyö	95	116	106	117	117
Lähialueyhteistyö	10	13	10	10	2
Pohjoismainen ympäristörahoitusyhtiö	1	1	1	1	1
Tutkimus- ja kehittämistoiminta ¹	156	175	176	180	183
Ympäristöjärjestöt	1	1	1	1	1
Ympäristönsuojelu	37	40	54	59	37
Luonnonsuojelu	63	59	57	69	86
Energian säästön edistäminen	6	6	7	10	10
Uusiutuvan energian investointituki	19	28	27	24	24
Asuntojen energiakorjausavustukset	-	-	15	17	17
Liikenteen ympäristönsuojelu ¹	39	26	12	12	11
Lantalainvestointien tuki	5	2	2	3	3
Maatalouden ympäristötuki	281	284	306	312	322
Metsäluonnon hoidon edistäminen	4	4	4	6	6
Yhteensä	816	857	886	932	934

¹ = arvio, ² = ennuste, .. = tieto puuttuu, - = ei käytössä

Ympäristö- ja energiaverojen kertymät kasvussa

Ympäristöön liittyviä veroja ja maksuja kerätään valtion talousarvioesityksen mukaan ensi vuonna runsaat 4,9 miljardia euroa (taulukko 2). Tämä on 13 prosenttia budjetin loppusummasta. Vuodesta 2004 verojen arvioitu tuotto nousee 312 miljoonaa euroa. Verojen tuotot lisääntyvät, koska energiaan ja autoiluun liittyvien verojen kertymä on kasvanut autoiluun liittyvän verokannan alenemisesta huolimatta. Ympäristöön liittyvät verot kohdistuvat eniten energian käyttöön. Energiaverojen osuus kokonaissummasta on ensi vuonna 61 prosenttia. Muita suuria veroja ovat autovero ja ajoneuvovero.

Taulukko 2. Ympäristöön liittyvät verot ja maksut vuosina 2001-2005

Ympäristöön liittyvät valtion verot ja maksut, miljoonaa euroa

	2001	2002	2003	2004	2005
	TP	TP	TP	TA	TAE
Alkoholijuomaveron lisävero	13	20	20	20	-
Virvoitusjuomaveron lisävero	1	2	2	2	-
Juomapakkauksvero	-	-	-	-	13
Torjunta-ainemaksu	2	2	2	2	2
Energiaverot	2 652	2 756	2 900	2 990	3 010
Öljyjättemaksu	3	4	3	3	3
Autovero	922	1 023	1 207	1 020	1 294
Öljysuojamaksu	5	6	9	9	9
Ajoneuvovero	435	446	473	513	536
Jätevero	31	32	41	49	53
Yhteensä	4 064	4 291	4 657	4 608	4 920

TP = Tilinpäätös, TA = Talusarvio, TAE = Talusarvioesitys

Suomen kasviuonekaasupäästöt ylittävät Kioton päästötavoitteen

Suomen yhteenlasketut kasviuonekaasupäästöt olivat vuonna 2002 yhteensä 82 miljoonaa tonnia eli 5 miljoonaa tonnia enemmän kuin Kioton pöytäkirjan perusvuonna 1990. Syynä kasvuun oli energian kulutuksen kasvu, vesivoiman niukkuus pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla ja sähkön kysynnän tyydyttäminen kivihieillä ja turpeella.

Suomen rikkidioksidipäästöt kasvoivat ennakkotietojen mukaan vuodesta 2002 noin 10 000 tonnilla ja typpioksidipäästöt noin 8 000 tonnilla. Suomen rikkidioksidipäästöt kansantuotetta kohden ovat noin kolmanneksen pienemmät kuin eurooppalaisten OECD-maiden keskiarvo. Suomen happamasta laskeumasta pääosa aiheutuukin kaukokulkeumasta.

Luonnonvarat ja ympäristö -katsaus on ilmestynyt vuodesta 1994 lähtien valtion budjettiesityksen yhteydessä. Katsauksen laadinnasta on vastannut ympäristöministeriö yhdessä valtiovarainministeriön, kauppaja- ja teollisuusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, Tilastokeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Katsauksen valmistelleen työryhmän puheenjohtajana toimi ympäristöministeriön ylijohtaja Markku Nurmi.

Lähde: Luonnonvarat ja ympäristö 2004. Ympäristöministeriö ja Tilastokeskus.
Lisätietoa Internetistä: <http://www.tilastokeskus.fi/ymparistokatsaus>